

Tartu 2021 aasta eelarve on 215 miljonit eurot

Volikogu võttis vastu Tartu linna 2021. aasta eelarve, mille suurus on 214 995 437 eurot. Eelarve keskmes on elukeskkonna parandamine, haridus, Tartu kui roheline linn ning kultuuri ja spordi väärtustamine. Enim investeeringuid suunatakse teedehituse, sotsiaalhoolekande ja hariduse valdkonda.

Koroonaviiruse pandeemiast põhjustatud keerulises majandusolukorras on eriti oluline vastutustundliku eelarvepoliitika jätkamine, millega tagatakse linlastele kõik vajalikud teenused ja tehakse ka majanduse elavdamiseks vajalikke investeeringuid ühtekokku 35 miljoni euro eest.

Tartu põhitegevuse tuludeks (maksud, kaupade ja teenuste müük, toetused ja muud tegevustulud) on järgmisel aastal planeeritud 170 miljonit eurot, mis on käesoleva aasta täpsustatud eelarvega võrreldes 2,4% suurem.

Linna peamised tulud on üksikisiku tulumaks 91,1 miljonit, toetused 55,6 miljonit, linnaasutuste kaupade ja teenuste müük 19 miljonit, maamaks 1,94 miljonit ning kohalikud maksud (parkimistasu, reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks) 1,4 miljonit

Tartu põhitegevuse kulud on 160,2 miljonit eurot, sellest 56 protsenti ehk 90,5 miljonit eurot on hariduskulud.

Linna investeerimistegevuse tulud (põhivara müük, põhivara soetuse sihtfinantseeringud ja finantstulud) on ligi 17 miljonit eurot, kulud 35,6 miljonit.

Majanduse valdkonda investeeritakse 15,6 miljonit eurot. Olulisel kohal on teede ja tänavate korrashoid ning rekonstrueerimine, selleks on eelarvesse kavandatud 13,3 miljonit eurot. Suuremad objektid on Riia tänava viadukti ja tunnelite ehitus, Puiestee tänava rekonstrueerimine, Vaksali-EMÜ-Waldorfskooli kergliiklustee ning Tartu-Rahinge-Ilmatsalu kergliiklustee I etapp. Tänavavalgustuse korrashoiuks ja rekonstrueerimiseks on ette nähtud 2,3 miljonit eurot. Renoveeritakse Annelinna tänavavalgustus ning korrastatakse ja kaasajastatakse Jaamamõisa, Ränilinna ja Veeriku linnaosa valgustust.

Haridusvaldkonna investeeringuteks on kavandatud 6,3 miljonit eurot ehk 18 protsenti kõigist investeerimiskuludest. Haridusvaldkonna suuremad objektid on lasteaedade Meelespea ja Ristikhein renoveerimine, ettevalmistused Karlova kooli laiendamiseks ning Kroonuaia kooli ehitus Ploomi tänavale.

Kultuur, sport ja vaba aeg saab investeeringuid 2,9 miljonit eurot. Kultuurivaldkonna tähtsaim investeering on Annemõisa jalgpallihalli rajamine, mis parandab oluliselt Tartu jalgpallurite treeningutingimusi. Ilmatsallu on kavas ehitada uus mängu- ja spordiväljak, jätkatakse südalinna kultuurikeskuse projekti ettevalmistamist.

Sotsiaalvaldkonna investeeringud on 5,3 miljonit eurot. Suurim projekt on Tüve tänava sotsiaalmajade ehitus ning Nõlvaku tänavale üldhooldekodu rajamine. Jätkub erivajadusega inimeste eluruumide kohandamine ning linn võtab üle ka seni sotsiaalkindlustusameti korraldatud teenuste osutamise erivajadusega lastele.

2021. aasta eelarves on reservfondi suurendatud peaaegu 1,3 miljoni euron, et katta koroonaviiruse leviku ennetamise ja tõkestamisega kaasnevat kulusid.

Laenuvahendeid on järgmisel aastal plaanis kaasata 24,6 miljonit eurot, millest 19,1 miljonit läheb laenukohustuste refinantseerimiseks ja 5,5 miljonit uuteks investeeringuteks. Linna netovõlakoormus jääb aasta lõpus 54% tasemele, mis jääb alla praegu koroonakriisi mõjude leevendamiseks kehtestatud võlakoormuse ülempiirile (80%).

Tartu tänavune eelarve oli kinnitamisel 208 miljonit eurot, juunis pidi volikogu eelarvet 3 miljoni euro võrra kärpima.

2021. aasta eelarve kinnitamist toetas 41, vastu oli 3 volikogu liiget.

Lisainfo:

abilinnapea Gea Kangilaski, 736 1163, 521 3295

rahanduskomisjoni esimees Toomas Kapp, 504 3415

Väärtuskasvatuse lasteaed 2020

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu on saanud suurima lasteaedadele antava tunnustuse – väärtuskasvatuse lasteaed 2020.

Mõtted kandideerimisest on mölkunud peas juba mitmeid aastaid, kuid alati on olnud tunne, et on veel mõned asjad, mida saaks parendada. Nii see lasteaias elu ja töö käib. Ühel hetkel saabus teadmine, et hea lasteaed ei saagi kunagi valmis. Hea lasteaed on just see, kuhu sul on hea tulla ja kus sul on hea olla ning kuhu soovid jääda. Heas lasteaias käib pidev töö ja kogu maja on igapäevases liikumises ning arenguprotsessis. Jõudsimme äratundmisele, et oluline on protsess – kogu teekond ning sinuga koos liikuva kaaslaste.

Tartu Ülikooli eetikakeskuse rändkarikat vastu võttes oli meeoleu ülipidulik. Südames on tunne ja hinges on teadmine, et meie töö ja tegemised on olulised. Et iga pisikese ilmakodaniku ehk tulevikuinimese keskkonna loomine on meie kujundada. Juba tehtut aga tuleb osata väärtustada ning hoida.

Meie väärtused – avatus, järjepidevus, koostöö, turvalisus, usaldus ja hoolivus ei ole meie majas vaid sõnad. Need väärtused on sõnadest enam. Nad kanduvad igal hetkel meie päevategemistesse. Väikestest hetkedest kasvavad suured teod – koostegemise rõõm ja üheshingamise tunne. Abistav käsi, toetav õlg, julgustav sõna, naeratus möödamminnes, need kasvavad vaid jagades. Ja meie Lepatriinud armastavad jagada – vahendeid, häid mõtteid, kogemusi, infot, nutikaid lahendusi, vana head ja innovaatilist uut!

Oleme tänulikud igale Lepatriinule, sest just Teie, armsad Lepatriinu naised, olete selle vaimse kui füüsilise keskkonna loojad ja hoidjad.

On suur õnn sattuda tööle suurepärasesse keskkonda, kuid suurim väärtus on olla „Hea lasteaed kui väärtuspõhine lasteaed 2020“ keskkonna looja.

Oleme siiralt rõõmsad, et meie õnnestumised – laste siiras rõõm igapäevategevustest, säravad silmad õuesõppepäevadel, huvi põnevate tegemiste vastu, mänguoskuse arengud, oskus kooli minnes toetuda lasteaias õpitud sotsiaalsetele oskustele, on märkamist ja tunnustamist väärt. Koolieelses eas saavad lapsed õppida parimatelt asjatundjatelt. Kuidas lahendada probleeme, kuidas tulla toime keeruliste tunnetega, kuidas rääkida kurbusest või jagada rõõmu. Kodu ja lasteaias koostööna saavad sündida imed.

Soovime tänada ja omalt poolt õnnitleda kõiki lasteaedu, sest meie teame, et te teete maailma parimat ning kõige olulisemat tööd!

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu sai tunnustuse laste sotsiaalsete oskuste arendamise, lapsest lähtuva õpikeskkonna loomise ja väärtuspõhise lasteaiakultuuri edendamise eest.

Liina Järvasoo ja Inga Väikene – õnnelikud Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu töötajad ja Lepatriinude suurimad fännid

Fotod erakogust.

Kirjanduslinn soovitab: Peeter Tooming „Tähelepanu, pildistan!“

Kirjanduslinn Tartu jaanuarikuu lugemissoovitus on Peeter Toominga kogumik „Tähelepanu, pildistan!“. Oma soovitus jagab fotograaf ja 2019. aasta noore kultuurikandja nominent Kiur Kaasik.

Kiur Kaasik tutvustab valitud raamatut nõnda: „Meister Peeter Toominga koostatud fotokogu „Tähelepanu, pildistan!“ jutustab meile, kuidas on Eestimaal inimesi pildistatud. Selles fotoraamatus – mida Tooming kirjeldab kui esseed – joonistub põnevalt välja, kuidas on ajaga muutunud Eestis elavate inimeste elu ning nende suhe fotokaameraga.“

Kaasik jagab ka ühte üleskutset: „Raamatu 143. leheküljelt leiab ühe koera, kellele oleks justkui inimese nägu koonu asemele lõigatud. Olen selle üle palju pead murdnud. Kui keegi oskab öelda, kas sellel montaažil on mõni sügavam tähendus või tegemist on lihtsalt fotograafi vimkaga, siis võib mulle märku anda!“

Peeter Toominga raamat „Tähelepanu, pildistan! Eesti foto minevikust 1840-1940“ ilmus kirjastuses Kunst 1986. aastal.

Kiur Kaasik. Foto: Mana Kaasik

Kirjanduslinna soovitusel on ajendatud Tartu kuulumisest UNESCO rahvusvaheliste kirjanduslinnade võrgustikku. Teiste soovitustega saab tutvuda siin <<https://www.tartu.ee/et/unesco-kirjanduslinn>>, suuremat inspiratsiooni saab Tartu linnaraamatukogu lugemissoovituste blogist <<https://lugemissoovitus.wordpress.com/>>.

Veebruaris jagab oma lugemiselamust helilooja, pilliõpetaja ning folkan-

samblite Kiiora ja Zetod liige Matis Leima.

Lisainfo: Liis Kägu, kultuuriosakonna kultuuriteenistuse peaspetsialist, tel 5884 6288.

Tartus maamaks ei muutu

Volikogu otsustas kehtestada Tartus 2021. aastal maa-maksumääraks 2,5 protsenti maa maksustamishinnast. Põllumajanduslikult haritava maa ja loodusliku rohumaa maksumäär on 2 protsenti.

Aastatel 2002-2018 oli maamaks Tartu linnas üks protsent, 2019. aastal 2 protsenti ja 2020. aastal 2,5 protsenti. Maamaksuseaduse järgi võib maksumäär olla 0,1-2,5 protsenti.

Järgmise aasta linnaeelarvesse on planeeritud maamaksust tulu 1,94 miljonit eurot.

Alates 2013. aastast on maamaksust vabastatud maa omanik tiheasustusega alal kuni 1500 ruutmeetri ja hajaasustusega alal kuni 20 tuhande ruutmeetri ulatuses, kui sellel maal asuvas hoones on rahvastikuregistri andmetel tema elukoht.

Tartus kehtib ka 200 ruutmeetri ulatuses täiendav maksuvabastus pensionäridele, represseeritutele ja osalise või puuduva töövõimega inimestele, kuid samuti ainult selle maa osas, kus asuvas hoones on isiku elukoht, ja juhul, kui koduomaniku maksuvabastus ei kata kogu kinnistu maa-maksu.

Lisainfo:

abilinnapea Reno Laidre, 736 1224, 528 6361
arengu- ja planeerimiskomisjoni esimees Veljo Ipits, 516 5225

Hajaasustuse programm 2021

Ajavahemikus 01.02-01.04.2021 on endise Tähtvere valla elanikel võimalik esitada taotlus Hajaasustuse programmist toetuse saamiseks.

Võimalik on välja ehitada veevarustus ja kanalisatsioon, teha korda koduõuest suurele teele viiv juurdepääsutee või paigaldada autonoomseid elektrisüsteeme. Maksimaalne toetus on kuni 6500 eurot majapidamise kohta, omapanus peab moodustama vähemalt 33% projekti maksumusest.

Taotlemise tingimused on leitavad Riigi Tugiteenuste Keskuse lehel

<https://www.rtk.ee/toetused/toetuste-rakendamine/elu-keskkond/hajaasustuse-programm> ja Tartu linna kodulehel <https://www.tartu.ee/et/hajaasustuse-programm>.

Rohkem infot: Marek Treufeldt

Tartu Linnavalitsus

7 361 105, 52 59832

Programmi tingimused:

- Taotleja alaline elukoht on taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist hajaasustusega maapiirkonnas asuv majapidamine.
- Taotleja elukoht on rahvastikuregistri andmete kohaselt katkematult taotluse esitamise aasta 1. jaanuarist majapidamine, millele projektiga toetust taotletakse.
- Taotlejal ei tohi olla riiklike maksude osas maksuvõlga, välja arvatud juhul, kui see on ajatatud.
- Projektile võib olla ka kaastaotleja(id). Kaastaotlejale kehtivad samad tingimused, mis taotlejalegi.
- Taotluse esitamise päeval peab eelmise toetuse kasutamise aruanne olema kohaliku omavalitsuse poolt kinnitatud.
- Projekti ajalise kestuse arvestus algab toetuslepingu sõlmimisest ning projekti elluviimine peab olema lõppenud 31.oktoobriks 2021.
- Toetust on võimalik taotleda kohalikust omavalitsusest, kes pakuvad taotlejale ka vajalikku informatsiooni meetme tingimuste kohta.

Toetatavad tegevused

- majapidamises joogivee kättesaadavuse tagamine,
- elamu heitvee nõuetekohase kanaliseerimist tagava süsteemi rajamine,
- aastaringselt ligipääsetava juurdepääsutee rajamine,
- leibkonna vajadustele vastava autonoomse elektrisüsteemi rajamine (tingimusel, et majapidamine ei ole liitunud elektrivõrguga).

Detailplaneeringud

Volikogu algatas Aruküla tee 30 krundi osa detailplaneeringu ja keskkonnamõtjude hindamise. Planeeringu eesmärk on moodustada Aruküla tee 30 veidi üle viie hektari suurusel osal elamukrundid ja ehitada kuni 22 kahekorruselist korterelamut koos abihoonetega. Suurel alal uuele elurajoonile parima keskkonda sobiva linnaehitusliku ja ruumilise terviklahenduse tagamiseks peab pärast planeeringu algatamist korraldama vähemalt kolme kutsutud osalejaga planeeringuvõistluse. Kuna planeeritav ala piirneb kaitsealuste liikide püsielupaigaga, siis algatas volikogu ka keskkonnamõtjude strateegilise hindamise.

Volikogu kehtestas Ilmatsalu küla Kruusa ja Karjääri kinnistute ja lähiala detailplaneeringu, millega antakse võimalus üksikelamu ja abihoonete ehitamiseks. 15,6 hektari suurune planeeringuala piirneb Ilmatsalu jõega, seal asub Leetsi järv ning osaliselt Kärevere looduskaitseala. Endise Tähtvere valla üldplaneeringus on ala kasutamise juhtotstarve puhke- ja virgestusala, osalt üldmaa. Detailplaneering arvestab üldplaneeringu põhimõtetega, lähialal asub kaks elamukompleksi, kus on üksikelamu ja kõrvalhooned. Leetsi järv määratakse avalikku kasutusse, kallasrajale tagatakse juurdepääs ja vaba liikumise võimalus.

Lisainfo:

abilinnapea Reno Laidre, 736 1224, 528 6361

arengu- ja planeerimiskomisjoni esimees Veljo Ipits, 516 5225

Tartu jagab spordiprojektide ja linna esindusvõistkondade toetusteks tänavu ligi 773 000 eurot

Tartu linn toetab sel aastal spordiprojekte, linna esindusvõistkondi ja võistluste korraldajaid kokku 772 970 euroga.

Linnalt saavad toetust neli esindusvõistkonda: Tartu Ülikooli korvpallimeeskond (100 000 eurot); BigBank Tartu võrkpallimeeskond (80 000); JK Tammeka jalgpallimeeskond (60 000) ja Tartu Välk 494 jäähokimeeskond (47 000). Suurema toetuse võrreldes eelmise aastaga saavad JK Tammeka jalgpallimeeskond (+3000 eurot) ja Tartu Välk 494 jäähokimeeskond (+2000 eurot).

Kokku maksab linn esindusvõistkondadele toetusteks 287 000 eurot, mis on 5000 euro võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Spordi suurürituste korraldamist toetatakse 260 000 euroga. Suuremad toetuste saajad on Klubi Tartu Maratoni Kuubiku üritused (97 000 eurot), Rally Estonia (60 000 eurot), Tour of Estonia ja Tartu 2024 - Continental Cycling Team (30 000 eurot), Tartu Gymnastics Week ja Miss Valentine Grand Prix (14 000 eurot), MK etapp rullsuusatamises (9000 eurot). Kokku saab linnalt toetust 15 spordi suurprojekti.

Spordivaldkonna 101 väikeprojektile eraldatakse sel aastal 124 375 eurot.

Lisaks toetab linn ka Tartu meistrivõistluste korraldamist (21 830 eurot) ja koolide karikavõistlusi (9100 eurot).

Reservi jäetakse 40 665 eurot, millest saab rahastada aasta jooksul laekuvaid taotlusi.

Lisainfo:

Veljo Lamp

sporditeenistuse juhataja, tel 736 1352; 516 7559

Veljo.Lamp@tartulv.ee

Linnamaraton. Foto: Tarmo Haud

Tartu parimad sportlased on Rasmus Mägi ja Käröl Soodla

Tartu linna 2020. aasta parim meessportlane on tõkkeljooksja Rasmus Mägi ja naissportlane veemotosportlane Käröl Soodla.

Tartu linn selgitas välja aasta parimad sportlased, treeneri ja võistkonna seitsmes erinevas kategoorias.

Tartu spordiaasta parimad on:

aasta meessportlane – Rasmus Mägi (kergejõustik)

aasta naissportlane – Käröl Soodla (veemotosport)

aasta noorsportlased - Alexander Moiseenko (tõstmine) ja Ramona Üprus (sulgpall)

aasta võistkond – Tartu Välk 494 jäähokimeeskond

aasta treener – Harry Lemberg, kergejõustik

aasta sporditegu – *Rally Estonia* WRC etapi korraldamine

“Kuigi spordiaasta on olnud väga keeruline ja lünklik ning väga paljud rahvusvahelised võistlused jäid ära või lükati tulevikku, on siiski suur hulk Tartu sportlasi saanud end edukalt tõestada rahvusvahelisel tasandil. Kõik täna parimaks tunnustatud sportlased on näidanud häid tulemusi,” ütles Tartu linna sporditeenistuse juhataja Veljo Lamp.

Rasmus Mägi võitis kahel korral kolmanda koha kergejõustiku Teemantliiga etappidel, Käröl Soodla tuli Euroopa meistriks GT-30 paadiklassis.

Noor tõstja Alexander Moiseenko saavutas *IWF Online Youth World Cup*’il 6. koha. See võistlus korraldati ärajäänud noorte MMi asemel koroonaviiruse levikust tingituna reaalajas virtuaalsena. Aasta noorsportlane Ramona Üprus tuli võistkondlikus arvestuses juunioride Euroopa meistrivõistlustel sulgpallis 3. kohale.

Aasta võistkonna tiitli tagas endale jäähokimeeskond Välk494 Eesti meistrivõistluste ja karikavõistluste tiitli eest. Lisaks on meeskond end mänginud Balti liiga *Final Four* finaalturniirile, mis peaks toimuma detsembrikuu keskel Lätis.

Aasta sporditeo tiitli pälvis *Rally Estonia* WRC etapi korraldanud meeskond, kes tõestasid, et Tartus ja Lõuna-Eestis on võimalik ka kiiresti organiseerides maailma tasemel võistlusi läbi viia.

Aasta treeneri tiitli tagas Harry Lembergile tulemuslik tegevus mitmete tuntud kergejõustiklaste juhendamise eest.

Tartu spordiaasta parimaid õnnitletakse ja tänatakse 15. detsembril.

Lisainfo:

Veljo Lamp

sporditeenistuse juhataja, tel 736 1352; 516 7559

Veekogudele tekkiv jää on nõrk ja ohtlik

Külmemate ilmade saabumisega veekogudele tekkiv õhuke jääkiht ei ole nii tugev, et kanda inimesi. Päästeamet palub mitte minna haprale jääle, sest see võib olla eluohtlik.

Talve alguses veekogudele tekkiv jää on nõrk ja vesi selle all väga külm. +4° C

vees (jääalune vesi Eesti oludes) kaotab täiskasvanud inimese teadvuse kuni 10 minuti jooksul, lapsed ja vanurid veelgi varem. Jääst läbi vajumisel ei olegi ujumisoskus niivõrd oluline – määravaks saab külm vesi, mis mõne minutiga tegevusvõime halvab.

Ohutu on minna jääle pärast paarinädalast külma, kui jää paksus on vähemalt 10 cm. Jää on alati õhem sildade juures, kõrkjate ümbruses ning allika- ja suubumiskohtades. Samuti on voolava veega veekogus jää tavaliselt nõrgem kui järves või tiigis. Ka pragude ja lõhedega jää on ohtlik, sest ilmastikutingimuste muutumisel võivad praod ja lõhed ületamatuteks muutuda.

Tekkinud jää on lastele alati huvi ja põnevust pakkunud, kuid paraku ei oska lapsed hinnata sellega kaasnevat ohtusid. Õpetajad ja lapsevanemad peavad selgitama jääle mineku riske ja tagajärgi ning mitte jätma lapsi veekogude läheduses järelevalveta. Koeraomanikud ei tohi lasta oma lemmikloomi õrna jääga kaetud veekogude äärde rihtmata jooksma. Läbi õrna jää vajunud loomad ei suuda sageli iseisvalt veest välja tulla.

Päästeamet palub igaühe kaasabi ohtlike olukordade ennetamiseks ja vältimiseks. Nõrgal jääl viibijaid tuleb paluda sealt kohe lahkuda. Abi vajavat inimest märgates tuleb kiiresti helistada numbril 112. Ise uppumat päästma minnes võivad ohtu sattuda mõlemad elud.

Ohvriabi juhi Jako Salla pöördumine seoses tapmisega Lasnamäel

Hiljuti Lasnamäel toimunud jöhker tapmine on vapustanud ja jõudnud kogu avaldatud detailsuses suure osani Eesti elanikkonnast. Kajastuste taustal tahan rõhutada, et vägivalda ei õigusta kunagi miski ning selle kasutamine on alati vägivallatseja vastutus, mis viitab suutmatusele või tahtmatusele probleeme rahumeelselt lahendada.

Iga sellise teema käsitlemisel ja kajastamisel tuleb vältida ohvri süüdistamist ning juba tekitatud kahjude süvendamist. Siinjuures pole vahet, kas tegu on meediakajastuse või vestlusega töökohal, sõprade ringis või inimeste kodudes. Meil kõigil on vastutus sõnade eest, mida kasutame. Kui me just ei räägi iseendaga, on meie ümber enamasti inimesi, keda meie sõnad võivad kahjustada.

Kui kõneleda ainult sellest, et vägivallatsejat häirivad lapsed, lärm või midagi muud, siis tähendab see vägivalda õigustuste võimendamist. Selliste väidete juurde peaks alati käima ka hukkamõist sellise arusaama osas. On meie kõigi vastutus teha endast olenev, et ohvrit süüdistavad mõtted ei leviks.

Arvestada tuleb, et on hulk inimesi, kellele sellise sündmuse detailid mõjuvad eriti traumeerivalt või taasohvristavalt. Meediatarbijad on vägivaldaohvri ja toimepanija lähedased, kolleegid, sõbrad ja tuttavad, samuti juhtunu pealtnägijad. Neist keegi pole juhtunud süüdi ning nende kõigi puhul tuleb vältida täiendavate kannatuste tekitamist. Oletusi, hinnanguid ja detaile avaldades või edasi kandes on igaühel kasulik mõelda, mida tunneksime, kui kirjeldatud kannatuste ohver oleks meile endile väga kallis lähedane.

Täna on väga haavatavas positsioonis lapsed, kellest paljudel on tekkinud küsimus, kas nende käitumine võib samuti kaasa

tuua selliseid tagajärgi, mis omakorda võib tekitada nii tugevat hirmu kui ka süütunnet. Kui lastel juhtunu kohta küsimusi tekib, siis tuleks kindlasti kasutada võimalust ausaks vestluseks, objektiivse info andmiseks ja eakohasteks selgitusteks. Tuleb toetada laste turvatunnet, kinnitada, et lapsed pole kunagi sellises asjas süüdi. Õnneks saab ka selgitada, et sellised juhtumid on Eestis väga harvad. Muidugi saab iga täiskasvanu ka omalt poolt läbi märkamise ning turvalise ja ennetava sekumise panustada, et selliseid juhtumeid oleks veelgi vähem. Lapsed või vanemad, kes soovivad nõu ja abi selles osas, kuidas lastega traumeerivatest sündmustest rääkida ja aidata lastel tunnetega toime tulla, saavad abi laste abi telefonilt 116111.

Haavatavas positsioonis on ka inimesed, kellel on konfliktseid või agressiivseid naabreid või muid lähikondseid või kes on ise varem analoogset vägivalda kogenud. Nendegi puhul võib juhtunu suurendada hirmu- ja ebakindlustunnet ja vähendada turvatunnet. Soovitan sellises olukorras mitte jääda oma mõtetega ükski, vaid leida turvaline ja toetav täiskasvanu, kellega rääkida. Igaühe jaoks on sellises olukorras alati kättesaadavad tasuta ohvriabi kriisitelefoni 116006 ning hingeohu-telefon 116123.

Kõigil neil inimestel, kes ei tule mistahes põhjusel oma tunnetega toime ning kardavad, et see võib panna neid vägivaldselt või teisi kahjustavalt käituma, on igal tööpäeval kell 10-16 võimalik abi saada vägivaldast loobumise tugiliinilt 6606077. Igaüks saab teha midagi iseenda ja teiste turvalisuse jaoks. Abi on kõigile olemas. Suurim kahju on praeguseks tehtud – nüüd tuleb püüda taastada turvatunnet ja headust.

Lisainfo:

Jako Salla, sotsiaalkindlustusameti ohvriabi osakonna juht, jako.salla@sotsiaalkindlustusamet.ee, 5266874

Kaili Uusmaa, sotsiaalkindlustusameti kommunikatsiooni-juht, kaili.uusmaa@sotsiaalkindlustusamet.ee, 5087370

PRIA on 20 tegevusaasta jooksul põllumeestele välja maksnud 4 miljardit eurot

Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) poolt põllumeestele välja makstud toetused ületasid 4 miljardi piiri.

PRIA peadirektor Jaan Kallas: "PRIA täitus sellel aastal 20 tööaastat. Rõõm on tõdeda, et meie tegutsemisaja jooksul on põllu- ja kalameesteni ning loomapidajateni jõudnud nii suur summa nagu 4 miljardit eurot toetusraha. Kuna meie roll on maa-elu toetada, siis teeb rõõmu, kui maal elavatel inimestel hästi läheb ja hari-

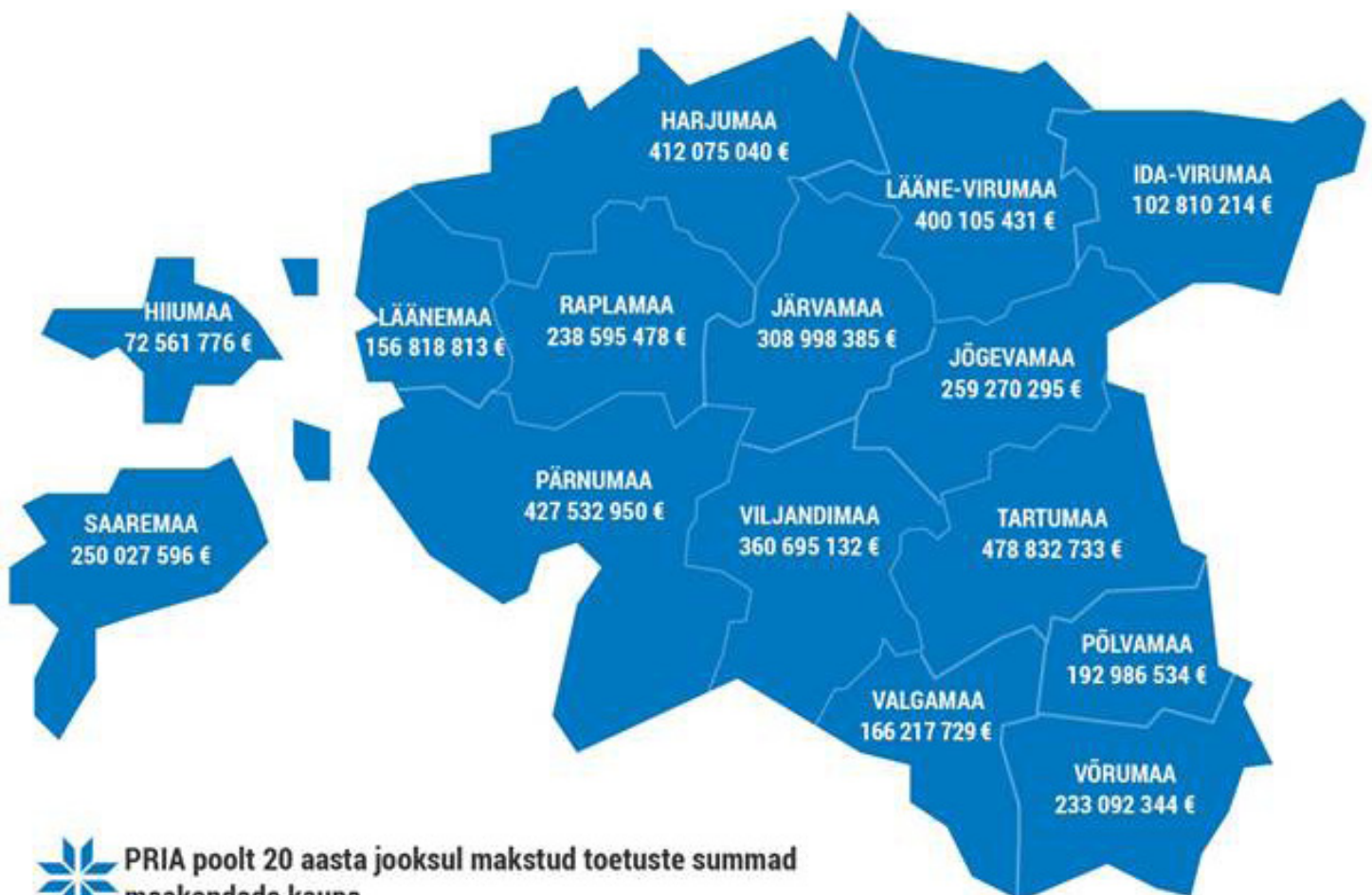
tud põllumaa pind iga aastaga suureneb. Eesti põllumees on töökas ja visa ning meie maakogukonnad on nende aastate jooksul oluliselt tugevamaks muutunud. Tõhusas koostöös Maaeluministeeriumi ja Euroopa Liiduga oleme saanud sellesse anda oma panuse."

Järgnevalt Eesti kaardilt on näha, kui palju toetusrahasid on Eesti maakondadesse 20 aasta jooksul välja makstud:

Jaan Kallas lisab: "Kuigi PRIA on tegutsenud juba 20 aastat, ei tähenda see, et töö tehtud oleks. Valmistuda tuleb järgmiseks toetuste programmperioodiks, kus toetuste andmise põhimõtted oluliselt muutuvad. Loodame, et need lähevad inimsõbralikumaks ja meie saame rohkem kasutada juba olemasolevat informatsiooni, mille põhjal tehtud analüüsid aitavad põllumeestel ja maaettevõtetel oma tegevusi maal senisest veel paremini ellu viia.

Aitäh klientidele, koostööpartneritele ja Maaeluministeeriumile edasiviiva koostöö eest ning suur tänu ka meie töötajatele, kes oma igapäevase tööga aitavad kaasa Eesti maaelu arengule."

Tiia Tamm-Suik
Teabeosakonna juhtivspetsialist
Põllumajanduse Registrite ja
Informatsiooni Ameti
7371215
tiia.tamm-suik@pria.ee
www.pria.ee

PRIA poolt 20 aasta jooksul makstud toetuste summad maakondade kaupa

Ilmatsalu Lasteaed Lepatriinu õpetaja Anu Rannamets tähistas 2. jaanuaril oma 70. juubelit. Ühtlasi täitub Anul 30. jaanuaril 50. aasta Ilmatsalu lasteaias Lepatriinu. Lasteaia rõõmsad naised õnnitlesid Anut õues koos kõikide rühmade lastega. Anu aga kelgutas juubeli puhul mäest alla!

Soovime Anule õnne luuletuse ja pildiga!

Kallis Anu!

*50 aastat lasteaias oled suunanud,
õpetanud ja arendanud,
igat aianurka oma mõtete ja kätega
parendanud.
Kollegidega alati jagad häid mõtteid,
õppe-ja kasvatustöös sul varnast võtta
salavõtteid.*

*Igas lapses näed sa head,
juurid välja ka pisivead.
Kui sa lapsi õpetad,
siis meisterdad ja joonistad.
Sinu lapsed hästi teavad,
kuidas elus välja veavad.
Teavad, mis on õige-vale,
kooliks kõigil selge male.*

*Sinuga saab matkata,
õues leiba grillida.
Kästi õpetada oskad,
samas ka sa nalja viskad.
Rühmas viksilt korda pead,
igale sul sõnad head.*

*Meie oma armas Anu,
talvelgi sul jõuvaru –
kõnnid ringi, hüppad vette,
külm ei saa sind iial kätte.
Riisud lehed – lume liikkad,
naerusuiselt ringi tõttad!*

*Oled nooruslik ja hell,
luurele läeks iga kell!
Palju jalgsi ringi käid,
teatrist saad sa mõtteid häid.
Raamatuid sa palju lappad,
kuniks neist on saanud „kapsad“.*

*Nii endine kui praegune kolleeg,
soovib sul õnne ja tervist eluteel.
Kõik see on olnud sinu kool,
kus sees on suurim armastus ja hool!*

Õnnitlused juubeli puhul!

Lepatriinud

Väljaandja: Tartu linnavalitsus
Toimetaja: Lembit Kaarna Tel 551 0131
e-post aiasober@aiasober.ee
Levi OÜ Aiasõber
Küljendus ja trükk: OÜ Tarmest